

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Vrednost za vsa leta \$5.00
Za pol leta 3.00
Za New York celo leto 6.00
Za inosejstvo celo leto 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.
NO. 129. — ŠTEV. 129. NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 2, 1920. — SREDA, 2. JUNIJA, 1920. VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

NOVO ROVANJE PROTI MEHIKI

INVAZIJA MEHIKE OD STRANI AMERIKE, DA SE "ŠČITI PRAVICE AMERIKANECV". — FALLOV KOMITEJ ZAHTEVA OBOROŽENO INTERVENCIJO. — NE IZ SOVRAŠTVA PROTI MEHIKANECM, PAČ PA ZA OHRANJENJE MIRU.

Washington, D. C., 1. junija. — Člani senata so razmišljali danes o vprašanju, da se pokliče v doglednem času na dnevni red poročilo Fallovega komiteja, v katerem se priporoča oboroženo invazijo v Mehiko v namenu, da se ustanovi tam stalna vlada, če ne b ored kmalu ustanovlje v tej južni republiki. Nikdo ne more povedati v naprej, kakšne usode bo deležna ta resolucija.

Poročilo, katero je spisal senator Fall, se nahaja v rokah tiskarja ter je tako obsežno, da bo moralo poteci več dni predno bo pripravljeno za javno prečitanje. Skupne izgube, katere so baje doživeli Amerikanci v Mehiki, se stavlja na \$506,600,000 in število ameriških državljanov, ki so bili ubiti v Mehiki, znaša baje 687 oseb.

Polno priznanje mehiške vlade se priporoča le po odobrenju pogodbe med obema deželama, ki naj bi določala naslednje:
— Noben duhovnik ali verska korporacija ne sme voditi pouka in noben osnovni pouk naj se ne tice Amerikanecv.

— Člene, soglasno s katerimi je mogoče izgnati iz dežele nezadržljive tuje, je treba izprediti tako, da bodo imeli Amerikanci pravico posvetovati se z zastopniki svoje vlade.

Če bi mehiški uradniki ne privolili v tak načrt ali ustanovili vlade, ki bi bila v stanni zavarovati Amerikance, predlaga resolucija "odposiljate policijske sile, obstoječe iz mornariških in kopnih sil, kojih naloga bi bila ohraniti odprto vsako komunikacijsko črto med Mexico City ter vsakim pristaniščem ter obmejnim mestom.

Ta sila naj bi bila odposlana potem, ko bi se obvestilo mehiški narod, da Združene države ne vojujejo proti njemu in da je njihov edini namen napraviti mir, zavarovati ameriške državljane ter nuditi mehiškemu narodu samemu priliko, da ustanovi na katerikoli način vlado resnih, kompetentnih in poštenih mož.

(To so seveda fraze, s katerimi se hoče pokriti zavojevalne cilje nekaterih ameriških kapitalistov, ki bi se radi polastili velikih naravnih virov Mehike ter zaslužili mehiški narod. Take fraze so pošiljali v svet tudi Nemci, ko so hoteli zavojevati celi Balkan ter Orijent.)

Kot znano, so angleške oblasti zaprle več sto Ircev zaradi nemirov in drugih političnih pregreškov. Večina jetnikov je sklenila, da v ječi ne bodo uživali hrane. Angleške oblasti so se morale končno vkloniti. Jetnike so izpustili, nekaj prav oslabilih so pa poslali v bolnico. Slika nam kaže enega izmed njih.

BODOČI PREDSEDNIK IN MADŽAR. PROROKINJA

Maždarska prorokinja pravi, da bo bodoči predsednik Združenih držav plavalas.

Budimpešta, Madžarska, 1. junija. — Madama Sibilina Bellaugh, madžarska prorokinja, pravi, da se bo Amerika obrnila v stran od prohibicije ter opisuje na naslednji način bodočega predsednika Združenih držav:

— On je plavalas, malo plešast, nosi očala ter je obdan od lepih otrok. On je najbolj popularen mož v Ameriki, dober človek, uspešen in njegovo izvolitev zahtevajo mase. V teku zadnjih dveh let je bil vpriporjen poskus, da se ga umori.

Politiki v Washingtonu pravijo, da noben izmed sedanjih kandidatov ne odgovarja natančno temu opisu in da pride še najbližje generalni pravdnik Palmer. On je plavalas, ima plešo, je obdan od lepih otrok ter nosi očala. Proti njegovemu življenju je bil vpriporjen tekem preteklega leta atentat.

Prejšnji sodnik Hughes odgovarja na vprašanje, le da ni plavalas in da ni bil nikdar predmet atentata.

Governor Smith odgovarja opisu v kolikor pridejo vpraševanja, a ni niti plavalas niti kratkoviden.

Vsi ostali kandidati pa ne izpolnjujejo predpisov tega prorokovanja.

POUČLJIVA IZKUŠNJA

Volna za petdeset oblek je prinesla farmerju ravno toliko denarja, da je mogel kupiti obleko.

Hickman, Ky., 1. junija. — Roy Shaw, dobronan farmer, ki živi v bližini tukajšnjega mesta, je vzel dvesto funtov volne ter jo prodal po trideset centov funt, ali šestdeset dolarjev za vse skupaj. Nato je kupil obleko za svoje ga sina ter našel, da je denar, ki ga je dobil za volno, ravno zadoštal za nakup ene obleke. On pravi, da grede približno štirje funti volne na eno obleko in na temelju te cenitve bi bilo mogoče napraviti iz volne petdeset oblek, ki bi prinesle prodajalcu, če bi jih prodal po \$60.00, \$3000.00. Če se odšteje polovico te svote za delo ter drugi material, ki spada k obleki, dobi nekdo še vedno dobiček \$1500 za izdatno glavni-vo v znesku \$60.00.

IRSKI REPUBLIKANCI ŠČITJO VOLITVE

Irci so razorožili irske stražnike v Dublinu. — Moštvo opravlja policijsko službo.

Mullingar, Irska, 1. junija. — Člani irske republikanske armade so prevzeli javno varstvo nad to okolico. Mestno hišo so zasedli v imenu irske republike ter jo izpremenili v vojašnico. Pri volitvah bodo skrbeli za red. Moštvo opravlja policijsko službo. Dosedaj so aretirali že precej kršilcev miru ter jih zaprli v občinsko ječo.

Dublin, Irska, 1. junija. — V Westportu ima lord Sligo velika posestva. Prebivalci so ga že dalj časa prosili naj jim prepusti del svojih pašnikov, toda lord ni hotel ničesar slišati o tem. Včeraj so pa ljudje navali na njegovo posestvo ter privedli seboj svojo živino. Ljudstvo je zaplenilo vsega skupaj 56 akrov zemlje.

Dublin, Irska, 1. junija. — Včeraj je razorožila skupina oboroženih mož dvanajst vojakov, ki so stražili neko javno poslopje. Napadaleci so zaplenili orožje, veliko municije in dve strojni puški. Petdeset mož je vdrla v neko vladno poslopje, kjer so zaplenili veliko dokumentov. Napadaleci so bili oboroženi z revolverji ter so imeli v šahu vse stražnike.

To je bil v Dublinu prvi napad ob dnevi luči na javno poslopje.

TURŠKO-FRANCOSKO PREMIRJE

London, Anglija, 1. junija. — Turška nacionalistična armada in najvišje poveljstvo francoskih čet v Ciliciji sta sklenila štiriindvajseturno premirje.

Kaj je namen tega, se dosedaj ni moglo dognati.

TAFTOVA HČI SE BO POROČILA

New Haven, Conn., 1. junija. — Mr. in Mrs. William Taft sta danes sporočila, da se bo meseca julija poročila njuna hčerka Helena s Friderikom Manningom. — Mr. Manning je profesor zgodovine na Yale vseučilišču.

ZAVENJEN MANDAT

Washington, D. C., 1. junija. — Senat je danes z velikansko večino zavrnil zahtevo predsednika Wilsona, naj sprejmejo Združene države mandat nad Armenko. Za zavrnitev je o oddanih 52 glasov, za sprejem pa 23. Za sprejem se glasovali demokrati.

TURKIJA DOBILA BESEDILO POGODBE

Turki in Bolgari se pripravljajo na obrambo proti grški invaziji. Kabinetna seja.

Carigrad, Turčija, 29. maja. — Danes so dospeli sem kurirji ter prinesli seboj polno besedilo zavezniške mirovne pogodbe. Takoj zatem se je vršila kabinetna seja, na kateri je bila pogodba prečtena.

Turški uradniki so prepričani, da jim bodo zavezniki dovolili precej odmora, da se bodo lahko natančno seznanili z vseni točkami pogodbe. Prihodnji teden bo odpotoval v Pariz veliki vezir Damad Ferid paša.

Potom vladnih organov se je izvedelo, da bo zaenkrat prenehala agresivno postopanje proti nacionalistom v Anatoliji, ker je treba najprej dognati, kakšno stališče bodo zavzeli napram mirovni pogodbi.

To je izvanredno značilno, ker so nacionalisti že porazili sultanovo moč ter pognali ostanke v Ismid ozemlje, kjer se nahajajo pod varstvom angleške artilerije.

Carigrad, Turčija, 29. maja. — Črto Dedeagač-Drinopolje so zasedle tri divizije turških čet. V kratkem času se bo izkreala neka druga divizija v Rodosti.

Bolgari in Turki se z mrazlično naglico pripravljajo na odločen skupen odpor proti Grkom.

NOVO ZDRAVILO PROTI JETIKI

Dr. Grenet je z dokazi podprl svojo trditev, da je mogoče ozdraviti tuberkulozo.

Pariz, Francija, 1. junija. — Vse zdravniške kroge je presenetila vest, ki je prišla iz Bruselja, namreč, da se zamore jetiko ozdravila je zdravnik Grenet. Svojo iznajdbo je predložil medicinskemu kongresu v Bruslju in vsi navzoči so se čudili uspehu.

Iznašel je poseben serum, katerega se vbrizga bolniku v roko. Vbrizgovanje se ponavlja vsak dan ali vsak drugi dan kot je že bolnik pri moči. Dosedaj se mu je posrečilo ozdraviti vsakega bolnika, ki je imel jetiko v prvem štadiju.

Za jetiko v drugem in zadnjem štadiju je treba večkratnih vbrizgavanj ter vzame dalj časa. Po prvem vbrizganju seruma začne bolnik strahovito kašljati, tretji ali četrti dan pa kašelj že popolnoma pojenja.

POLITIKA NOVEGA ČEŠKEGA KABINETA

NOVI ČEŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK JE POJASNIL AMERIKANEMU POROČEVALCU SMER SVOJE POLITIKE. — KOT VSI, SE TUDI ČEHOSLOVAKI ZANAŠAJO NA AMERIKO.

Praga, Čehoslovaška, 1. junija. — Ministrski predsednik Vlastimil Tysar, ki je nastopil svojo službo pred par dnevi, je objavil svojemu poročevalcu smer svoje politike. Rekel je, da se ozira na Ameriko kot glavno pomočnico pri izboljšanju razmer v tej novi republiki. Glavni cilj njegove politike je izboljšanje razmer med revnejšimi sloji ter ohranitev miru.

On pravi, da ima Čehoslovaška vse bistvene predpogoje, da postane evropska Californija. Čehoslovaška, ki leži v srecu Evrope ter je po svoji naravi zelo rodovitna, ima do 14,000,000 prebivalcev. Vsled tega je mogoče, da postane ena najbolj dobrostojećih držav v Evropi. Njene tvornice pa obratujejo v sedanjem času le do 40 odstotkov njih zmognosti, čeprav se razmere izboljšujejo od dne do dne.

Po završeni revoluciji je vodila državne posle provizorična vlada v družbi z narodno skupščino. Pred par tedni pa so se vršile prve volitve in sestel se je državni zbor, ki je bil izvoljen. Pred par tedni pa so se vršile prve volitve in sestel se je državni zbor, ki je bil izvoljen. Izmed tristo poslancev je sedemdeset Nemcev in ti predstavljajo mogočno in odporno skupino ter eno glavnih težkoč, s katerimi se mora boriti nova vlada. Nadaljna težkoča obstaja v potrebi, da tvornice več producirajo in tretja težkoča je spor s Poljaki, ki se je vnel radi tešinskega okraja, premogarskega okraja, ki je neizmerne važnosti za to ali ono deželo. Visoke cene so nadaljno breme za narod. Nova vlada se mora vsled tega boriti z domačimi in mednarodnimi težkočami.

Ministrski predsednik se je izrazil napram poročevalcu na naslednji način:

Kabinet, kateremu načeljujem jaz, je inavguracijski kabinet, kajti njegova naloga je konsolidirati naš politični organizem. Predvsem moramo napraviti red v parlamentarnem položaju ter izdelati primeren program. Ministrstvo bo imelo za cilj socialni napredek, posebno delavskega razreda, a bo upoštevalo tudi pravice drugih razredov.

Mi nameravamo završiti delo agrarske reforme, s katerim smo že pričeli. Mi stojimo na principu, da je treba na temelju kompenzacije zaplenjeni premog prideliti omim poljedelskmu elementu, ki bi bili v drugačnem slučaju izključeni. Predlagamo nadalje stopnjevito nacionalizacijo drugih panog ekonomske produkcije. En precedent imamo že v delavskih svetjih v rudarski industriji. V interesu splošnosti pa se hočemo izogniti vsem pruzagljenim eksperimentom.

Ena prvih stvari, katero bomo storili, se bo tikala zavarovanja proti starosti in nezgodam in to zavarovanje bomo raztegnili na poljedelske in gozdarske delavce ter na privatne uslužbence. Tej akciji bo sledilo tudi zavarovanje udov in otrok.

Nezaposlenost se manjša od meseca do meseca in vsi naši ljudje delajo trdo ter imajo vedno v mislih blagobit republike. Imeli smo le malo stavk in vlada se zaveda težkoč, ki so v zvezi s pomanjkanjem živil. Naša letina obeta biti v tekočem letu dobra in kakorhitro bodo ustanovljeni redni odnošaji s sosednimi deželami, se bo položaj takoj izdatno izboljšal. Mi pa vseeno računamo z veliko pošiljavo žita iz Združenih držav, s katerimi hočemo stopiti v direktne stike, brez posredovalcev, ki stanejo toliko denarja.

Mi upamo, da nas bodo v Združenih državah in v Angliji podpirali tako ekonomski kot žurnalistički. V preteklih časih smo veliko trpeli od sovražnega časopisja, ki nas je skušal odrezati od ostalega sveta in šele po vojni je bilo mogoče predložiti vsem angleško govorečim deželam vsa dejstva, tikajoča se nas.

VOJNO PRAVO NA GRŠKEM PERZIJA SE OBRAČA NA LIGO NARODOV ZA POMOČ

London, Anglija, 1. junija. — Ministrski predsednik Venizelos je v ponedeljek prošil grško poslansko zbornico za dovoljenje, če sme proklamirati na Grškem vojno stanje in znova uveljaviti preki sod. Rekel je, da je v ohranjenju miru nobeno drugo sredstvo kot to. Poslanska zbornica je njegovi prošnji ugodila in v torek bo stopil preki sod ipo vsej Grški v veljavo.

Pariz, Francija, 1. junija. — Perzijski zunanji minister princ Firouz Khan je poslal tajništvo Lige narodov pismo, v katerem se sklieuje na člen XI. mirovne pogodbe ter prosi Ligo narodov, naj takoj vstavi prodiranje sovjetnih čet v Perzijo. Tajništvo se dosedaj še ni bavilo s to zadevo.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in slorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušnim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim reizkušnim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatve se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Table with exchange rates: 300 kron \$ 8.15, 400 kron \$ 4.20, 500 kron \$ 5.25, 1000 kron \$ 10.00, 5000 kron \$ 50.00, 10000 kron \$ 100.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi; s drugimi besedami, označene cene so podvržene spremembi brez nadaljnega namnana.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER, 23 Cortlandt St., New York, N. Y.

SUHI DEMOKRATJE IN PIJAČA

Železniški uradniki priznavajo, da imajo canadiske bare veliko privlačno silo za delegate.

Washington, D. C., 1. junija. — Železniški uradniki, ki zbirajo delegate za konvencijo v San Franciscu, priznavajo, da so si številni kongresniki, ki so glasovali suho glede vsake prohibicijske odredbe, ki je bila predložena, izbrali povratno pot preko Canade. Izbrali pasu si to pot radi sijajnih prizorov, katere nudijo različne višine, od ponižnega in pastirskega pol pajnta pa do sijajnih visocin pol galone ali celo galone.

Posebno odposlanci Tammany organizacije se bodo vračali po tej poti in tudi drugi delegati se bodo poslužili prilike, da prouče barbare te blažene dežele, ki je še vedno na tako "nizkem stanju razvoja", da dovoljuje javno prodajo celo močnejših pijač kot pa je dve in tridešt odstotno pivo in kjer zavživajo tako pijačo brez sramote v javnih lokalih ter pri obedih.

TISOČ BROOKLYNSKIH BRIVCEV ŠTRAJKA

Včeraj je zaštrajkalo tisoč brooklynskih brivskih pomočnikov. Zahtevajo 35 dolarjev fiksne plače na teden, ter polovico od vsega, kar zaslužijo gospodarju nad 45 dolarjev tedensko. Poleg tega zahtevajo opoldne poldrugo uro prostega časa.

DANCI BODO DOBILI NAŠ PREGOČ

Kodanj, Dansko, 1. junija. — Danska bo naročila za to in za prihodnje leto iz Združenih držav en milijon ton premoga. Dogovor

SOVJETNA TRGOVSKA CENTRALA V LONDONU

Otvorjenje je bilo posledica Krasinovega pogovora. — Zveza med sovjetno Rusijo in Čehoslovaško.

London, Anglija, 1. junija. — Kot znano se je posvetoval te dni ruski boljševiški minister za obrn in trgovino, Krasin, z angleškim ministrskim predsednikom Lloyd George-om.

Posledica tega je bila, da je angleška vlada dovolila sovjetni Rusiji ustanoviti v Londonu centralno trgovsko pisarno. Trgovanje med Rusijo in angleškimi trgovci se bo takoj pričelo.

Kot poroča časopisje, je bil danes Krasin dolgo časa v poslaništvu Čehoslovaške.

Zaenkrat se še ne ve, če je govoril s čehoslovaškim poslanikom Benešem ali ne, jasno je pa, da ne bo dolgo, ko bo ustanovljena med obema republikama zveza. To bo strašen udarec za Poljake, ki bodo imeli pred seboj in za seboj mogočnega sovražnika.

Kodanj, Dansko, 1. junija. — Danes je dospela sem delegacija laških združenih zvez, sestojeca iz dvanjastih članov. Delegacija, ki je namenjena v Moskvo, načeljuje signor Banbacci.

POVRATEK V FRANCOSKE MAJNE

Pariz, Francija, 1. junija. — Francoski majnerji, ki so že več mesecev štrajkali ter podpirali štrajk železničarjev za nacionalizacijo železnice, so se začeli vračati na delo. Družbe so jim zvišale plače ter ugodile skoraj vsem njihovim zahtevam. Tekom par dni bodo že vsi na delu.

med zastopniki danskih industrij ter nekimi ameriškim zastopnikom v Londonu so že končani.

ARGENTINA P RESTAVLJENJA

Parnik "ARGENTINA", ki bi bil imel odpluti 5. junija, je prestavljen na 19. junija. Vsi oni potniki, katerim smo naznanili, da smo jih vpisali za ta parnik, naj tedaj pridejo v New York ne kasneje kot 15. junija. Frank Sakser.

“GLAS NARODA”

NEWSPAPER PUBLISHED WEEKLY
 Published and Printed by
NEWSPAPER PUBLISHING COMPANY
 Incorporated in Pennsylvania
 LOUIS BENEDETTI, President
 Plans of Business of the Corporation and Address of Above Officers
 31 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 “Glas Naroda” is published weekly on Thursdays.
 On sale here and in America by
 On sale in Europe by
 On sale in London by
GLAS NARODA
 (Voice of the People)
 31 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 Telephone Cortlandt 5475
 Advertisement on agreement
 Družni listi objavljeni su na predloženju. Društvo ne odgovara za štamparske greške. Pri objavljivanju treba navesti ime i adresu izdavača. Izdavač ne odgovara za štamparske greške. Izdavač ne odgovara za štamparske greške.

Samodolobca Sirije.

Ko je princ Fejsal, sin arabskog kralja Huseina, dne 8. marca eprostil Siriju ter bil proglašen ustavnim kraljem Sirije, se je pridružil s tem velikemu številu onih, ki obžalujejo razveljavljenje štirinajstih točk predsednika Wilsona. V nekem govoru pred narodnim komitejem v Damasku, pred njegovim kronanjem, je omenil tudi svoje potovanje v Pariz, kamor so ga poklicali zavezniki.

Izjavil je, da nočejo Arabci vojne in zavojevanja, temveč da hočejo svojo neodvisnost, kar je njih nepobitna pravica. Skušajo oživiti svojo starodavno civilizacijo, o koje blešku pričajo še danes preostanki v Andaluziji. V koliki meri je nastop Amerike uplival na sklepe novega sirskega kralja, je razvidno iz naslednjih ugovilov:

— Amerika, koje pomoči smo si želeli, Amerika, ki je stopila na vojno pozorišče pod pogojem, da se razveljavi vse tajne pogodbe, — se je umaknila ter s svojim umaknjenjem omajala temelje nove diplomacije. Ko sem čul o dogovoru med Clemenceu-jem in Lloyd George-om, katerega sta sklenila dne 13. marca preteklega leta, mi je postalo jasno, da je naš narod v nevarnosti, da bo podjarmljen. Jasio mi je bilo tudi, kaj zahteva narod in to, kar sem izjavil vam in svetu glede Sirije, je pravično kajti narod, ki se ne bo sedaj zavzemal za svoje pravice, bo v nevarnosti, da se ga razkosa in podjarmi.

Nadaljni dokaz miroljubnih namenov Sircev je najti v pismu kralja Fejsala na predsednika Wilsona, datiranem z dnem 7. aprila, v katerem je prosil za priznanje Sirije pod njegovo vladu. V pismu se je glasilo med drugim tudi to:

— Ker ne zahtevamo nič drugega kot naravno pravico, posvečeno z našimi žrtvami v veliki vojni in utemeljeno z našo zgodovino, upamo, da bodo zavezniki vlade pozdravile našo novo vladu z občutkom olajšanja ter nam pomagale pri odstranjenju ovir na poti našega napredka. Naše edina želja je živeti v varnosti in miru pod zastavo splošnega miru.

Glavni svetovalci kralja Fejsala v zunanjih zadevah, sirske brigadni general Haddad, se jezi na vprašanje, ki je bilo stavljeno v angleškem parlamentu glede “samozvanega” sirskega kralja ter pojasnjuje način, kako je bil Fejsal dvignjen na svoje sedanje mesto. Njegova izjava je bila v glavnem naslednja:

— Kralj Fejsal zavzema svoje stališče na temelju najboljšega prava, namreč volje naroda. Tej volji se je dalo izraziti s pomočjo sirskega kongresa, izvoljenega zastopstva, ki je bilo izvoljeno na temelju stare otomanske volilne pravice, v kolikor so to dovoljevale neurejene razmere v deželi. Lahko je tudi razumeti vzrok, zakaj si je sirskega kralja izbral Fejsal za svojega kralja. Skozi celo svojo kariero je bil namreč on voditelj arabskega narodnega gibanja v Siriji. Seveda je bilo treba veliko tega dela pred vojno storiti na tajnem in šele potem, ko je njegov oče, kralj Husein, stopil v vojno na strani zaveznikov, je bil Emir Fejsal v stanu vreči proč svojo masko ter se javno zavzemati za oprostitve Sirije izpod turškega jarma. Vsled tega ni bilo pripisovati le slučaju vojne, da se je Emir Fejsal nahajal z arabsko severno armado v Damasku v času, ko je izginilo staro turško cesarstvo. Tako od strani naroda samega kot od strani veselih, ki so bile v stalni zvezi z njegovim očetom, se je ga je smatralo za najbolj sposobnega, da stopi na čelo vlade ter združi pod svojima praporom vse Sirce, neglede na veroizpoved. Res je, da kralj Fejsal ni bil rojen v Siriji, a tudi Lloyd George ni bil rojen v Angliji. Kralj Fejsal je Arabec kot je vsak Sirce. Njegova vlada obstaja iz Sircev in Mezopotamcev in edini človek iz Hedžasa, ki zavzema kako oficijelno mesto, je njegov brat, Emir Zeid.

Kot se poroča, ob oblika vlade ustavna monarhija s krajevno avtonomijo za različne združene države in neki arabski list, ki izhaja v Damasku, opisuje deklaracijo neodvisnosti Sirske kot završeno dejstvo, katero morajo zavezniki narodni ali sprejeti ali se pa javno odpovedati svojimi trditvam, da so prijateljsko razpoloženi napram Arabcem.

Drugi listi pa trdijo, da sprejem sirske neodvisnosti ni bil splošen in da temu nasprotujejo številni, med njimi najbolj ostro prebivalci Libanona. Po deklaraciji vse-sirskega kongresa v Damasku, se je libanonski administrativni svet sestal ter formalno proglasil neodvisnost Libanona pod protektoratom Francije. S tem je zavrnili vsako sodveležbo pri vladi Fejsala. Večina prebivalstva v Libanonu je krščanska in vspriče postopanja, katerega je bila deležna od strani mohamedancev v preteklosti in vspriče krajevne ustave arabskih nacionalistov, se ti kristijani ozirajo z nezaupanjem na novo sirske kraljestvo. To stališče poudarja liberalen krščanski list v Beirutu, ki pravi:

— Mi smo vsi ljubitelji neodvisnosti, vendar pa želimo tako neodvisnost šele potem, ko se bomo naučili vladati sami sebi ter upravljati svoje narodne zadeve.

— Mi kristijani v Siriji nikdar ne sanjamo o tem, da bi vladali deželi, v kateri smo v veliki manjšini, vendar pa želimo, da se nahaja vlada v rokah stranke, ki postopa z mohamedanci in kristijani enako pred postavo in ne dape temu ali onemu prednosti iz verskih obzirov. Kakorhitro se najde to v beškem vladarju, smo mi sirske kristijani prav tako željni neodvisnosti kot mohamedanci.

Vlada v Damasku je več kot enkrat proglasila enakost veroizpovedan pred postavo ter sprejel kot temelj svoje nove ustave modern način vladanja, ki ločuje cerkev od države. Kljub temu pa povdarjajo krščanski listi, da mohamedanski fanatizem še ni izprl, kar je razvidno iz nemirov, ki si se zavzrili v zadnjem času v številnih krajih. Glasi se, da nima arabska vlada ničesar proti temu in da je bila celo v stiku z voditelji ustašev, čeprav izjavlja vlada na pozitiven način, da tega ni nikdar storila. Sirske poročevalce liste Al Mokatan, glavnega dnevnika v Kajiri, pravi, da je bilo izgrede v Mardžun, tekom katerih so Arabci napadli ter oplenili krščanski mestni del, pripisovati umešavanju Francozov, ki so oboro-

ževali kristijane ter jih ščevali, naj napadejo svoje mohamedanske sosedje. Teško je ugotoviti, koliko resnice je na tem, vendar pa je gotovo, da je zasedenje Sirije in Palestine od strani Francozov in Angležev vzbudilo ogorčenje mohamedanskega prebivalstva ter sprevilo na dan počivajoči verski fanatizem in verski antagonizem, ki ima svoj dom v tej deželi številnih veroizpovedanj in sekt.

Prijatelji, katerih ne upoštevamo.

Ali ste kedaj študirali kretnje navadnega črva? Gotovo ne, kajti večina ljud ima veliko mržnjo do črvov, kajti smatra se jih za bitija, ki niso vredna ničesar drugega kot da se jih natakne na trnek.

Resnica pa je, da je črv eden najbolj koristnih prijateljev človeškega rodu.

Če bi ne bilo črvov, bi bila vegetacija po zemlji vse prej kot obilna. Črvi orjejo zemljo, jo mehčajo ter pomagajo koreninam k boljši rasti.

Tako raznovrstna in koristna služba, katero nudijo črvi človeku, da je nekoli slavni naravoslovec Darwin izjavil:

— Dvomljivo je, če je najti š kakšno drugo živo bitje, ki bi igralo tako važno ulogo v zgodovini sveta, kot jo je igralo to nizko organizirano bitje.

Isto zaničevanje, katero uživa črv, pa velja tudi za netopirje, katere se smatra splošno za veliko nadležnost. Splošno se glasi, da niso netopirji nič vredni in da so ljudem le v nadlego.

Kljub temu pa so najboljši prijatelji ter verni služabniki človeka. Svet bi bil namreč poln nadležnih mrčes, če bi ne bilo ustrajnih in neumornih naporov netopirjev. Predvsem zasledujejo komarje, o katerih je znano, da širijo vse mogoče nalezljive bolezni, predvsem malarijo ali tropično mrzlico. Marsikateri prenašalec škrašne malarije bi povzročil smrt številnih ljudi, če bi ne bilo koristnih netopirjev. Vsled tega lahko imenujemo netopirja

branilca javnega zdravja.

Znan kot lovec na moskito je nadaljni prijatelj človeka, katerega pa se ne ceni tako kot bi bilo primerno, namreč takozvani kačji pastir, katerega se ljudje povsem neupravičeno boje, če ga vidijo švigati po zraku. Narodna legenda ga spravlja v zvezo s hudim, s katerim pa nima niti malo opravka. Glasi se nadalje, da rad napada speče otroke. To je seveda gola obrekovanje, kajti ta živalica nima nobenega orožja, s katerim bi lahko picila človeka. Za človeka je povsem neškodljiva, a smrtni sovražnik ter zatiralec vseh moskitov.

K temu majhnemu seznamu prijateljev človeka dodamo lahko še našega starega prijatelja krta, ki je kljub svoji grdi zunanosti posebjena dobrota v kolikor pride v ptoštev človek.

Srečen je vrt, v katerem se krt nastani. V treh mesecih zavzije, kot se je izračunalo, do deset tisoč različnih žuželk, ki uničujejo rastlinstvo in prav poseben apetit ima na kobilice, o katerih je znano, da lahko napravijo velikansko škodo, če se pojavijo v velikih množinah.

Žuželke, katere uničuje krt, ne prinašajo človeku nobene koristi ter bi bilo veliko boljše, če bi jih sploh ne bilo. Na vsak način pa moramo gledati na to, da se ne napravi nič zlega krtu in drugim resničnim prijateljem ljudi.

Posebno pa je treba paziti, da otroci v svoji nevednosti ne škodujejo tem koristnim živalicam.

Jadransko vprašanje v italijanskem parlamentu.

Razprava o vnanji politiki se je glasom poročil v listih nadaljevala 9. maja. Poslanec Labriola je povdarjal glede jadranskega vprašanja, da ni nobenega, ki bi ne želel dobrih odnosov z Jugoslavo in Grki, toda italijanski državni interes da bi bil zahteval, da se jim ne dovolijo koncesije, ki so v navzkrižju z načelom popolne italjske varnosti na Jadranu. Poslanec Treves (socialist) je povdarjal:

— Kar se tiče jadranskega vprašanja, je to vprašanje v tesni zvezi z balkanskim vprašanjem. Tudi če se doseže sporazum z Jugoslavijo, se vprašanje ne bo rešilo. Treba je narediti konec trenju na Balkanu potom sporazuma med onimi narodi, ki se smatrajo za vazale evropskih vlasti. Kar se tiče Reke, je povdarjal, da je postalo to vprašanje državno vprašanje od časa, ko se je priznal Italiji Trst; morala se je zahtevati tudi Reka zaradi konkurence, ki bi nastala, če bi Reka prišla v druge roke. Jadran ne more biti izključno italjanski, kakor bi ne mogel biti izključno jugoslovanski. Za rešitev jadranskega vprašanja ne zadostuje sporazum med Italijo in Jugoslavijo; treba se je vrniti k Mazzinijevi ideji balkanske zveze, ki bi obsegala tudi Carigrad. Tudi vzhodno vprašanje se ne more rešiti brez Rusije, čeprav se je boljševidska vlada odrekla zahtevi po Carigradu in drugih morskih ožinah. Govoril je na to ministrski predsednik Nitti, ki je naglašal čudno postopanje nekaterih govornikov, kateri so očitati vladi in njemu samemu stvari, za katere ni odgovoren in so celo govorili o tajnih pogajanjih, ki da se vrše brez znanja parlamenta in zbornice. Pripomnil je, da se v nobeni državi s kakršnosibodi vladavino ne objavljajo poročila o pogajanjih, ki se niso zaključila. Toda govornik se hoče tudi sedaj pokoriti volji zbornice in bo zato odgovoril tako, da bo zbornica obveščena o vseh vprašanjih, o katerih se je razpravljalo v San Remu. Ugotavlja med tem, da ni ra-

zen socialistov noben govornik proti sedanjemu vladnemu programu, ki je dolžnost opozicije, ko se razpravlja v vnanji politiki in to tembolj, ko se bo razpravljalo o notranji politiki. Kar se tiče konference v San Remu, odklanja najodločneje očitaje, da je slepo sledil angleškemu ministrskemu predsedniku.

Kar se tiče jadranskega vprašanja, bo razložil s potrebnimi pridržki točno stanje stvari. Dne 26. aprila je izjavil določno na konferenci, da je namen italjske vlade priti do rešitve; ker pa se ni dosegel oni sporazum z Jugoslavijo za katerega je kljub vsem ironijam in kritikam z vsem srecem deloval, je predložil konferenci drugo rešitev, in sicer ali izvršitev londonske pogodbe ali sprejem spomenice od 9. decembra m. l. Prosil je tudi zaveznike, naj podajo izjavo o svoji obvezi za morebitno sodelovanje pri izvršitvi londonske pogodbe, obvezi, ki se je lojalno priznala. To je dejstvo, katerega važnost bo zbornica znala ceniti.

Glede morebitne izvršitve spomenice se je priznalo, da bi naša zahteva po nekaterih neobhodno potrebnih izpremembah mogla tvoriti predmet primernih pogajanj. Priznala se nam je torej možnost izbire med dvema rešitvama: londonske pogodbo ali spomenico od 9. decembra. Medtem je prišel italjanski vladi iz Pariza predlog predsednika jugoslovanske delegacije, naj mislim o primernosti vzpostavitev neposrednih pogajanj za sporazum. Govornik je smatral, da se v dobru ugleda Italije in zajamčenja miru ne more odkloniti ta predlog. Vsled tega so se zopet začele neposredne pogajanja. Pripomnil je, da bi bil, zahtevajoč izvršitev londonske pogodbe, moral opustiti zanimanje za usodo Reke, za katero se je zanimal mnogo bolj nego oni, ki se kažejo javnosti kot prvoboritelji za reško stvar.

Govornik je nato govoril o ruškem, nemškem in kolonijalnem vprašanju.

Peter Zgaga

Franciškanski pater Skaza je postal “bankir” in “šifkartaš”. Ker z ubogo vero več ne gre, je treba začeti s špekulacijo.

Glavni urad je zakristija, clearing pa spovednica. Rezervni sklad pa leži v rajski dolini. Nadzoruje ga v dobrem spominu ostali njegov ksel Jeram.

Dobra katoliška duša ne boš dobila odveze, če se za vse to ne zglosiš pri Skazi.

Denar pošlji njemu, tiket za nebesa kupi pri njem, če ne, boš “ferdamana”, dobra duša.

High life stane denar, zato ne kaže biti samo franciškian, ampak je treba postati tudi bankir, šifkartaš in prodajalec odpustkov.

Pater Skaza prodaja šifkarte za Noetovo barko. Dobre dušice, kupite brzo tiket, da se popeljete v Jeramovo rajsko dolino.

Špekulirati zna izvršino. To je dobro dokazal v New Yorku. Ker ni dobro štimalo s cerkveno kaso, jo je iz Čikage po telegrafu pri mahal v New York in celo ksel napumpal za deficit.

O ti ubogi kseli, kolikor so že morali v žepu poseči, da se je Skaza preril. A ne samo kseli, tudi kselovke so morale dajati dolarčke za mašine.

Z žalostno Materjo Božjo jo je zafural v Clevelandu in niti v New Yorku ga ni obdržala bivšica, in kr. avstrijska hiša, ker mu je konzul preslabo “štango držal”.

V New Yorku mu ni ugajal zrak in se je preselil v Čikago, kjer je postal kutarski bankir in šifkartaš.

Neka newyorská plesalka hoče imeti stotisoč dolarjev odškodnine, ker si je zlomila pri plesanju nogo.

Čudna plesalka je to. Gotovo ne stopa z duhom časa in ne pozna modernih plesov.

Zadnjič sem jaz videl neko plesalko, ki je plesala z vsem drugim samo z nogami ne.

Grški kralj se rajši odpove prestolu kot pa svoji ženi. To so pa res reveži ti kralji. Morajo in morajo biti pod komando.

V starih časih so nam pridigovali: Moli in delaj. Sedaj se je pa svet tako čudno zasakal, da je obveljalo načelo: Štrajkaj in proklinjaj.

Na otoku Sumatri plačujejo za funt ameriškega riza trinajst centov. To je skoraj polovica toliko kot moramo mi v Ameriki plačevati zanj.

“Slavček” zabavni večer je dobro izpadel. Peli so jako dobro. Peli so jako izvršno. Posebno pesem “Vodica lepa, vodica čista” je bila nekaj posebnega. In ves večer je bil tudi v praksi zalit z vodico lepo, vodico čisto....

DENARNE POŠILJATVE V NETRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je sedeno po italjanski armadi.

Jamimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kako mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikakršne odgovornosti.

50 lir	....	\$ 3.50
100 lir	....	\$ 7.00
200 lir	....	\$ 14.00
300 lir	....	\$ 21.00
500 lir	....	\$ 35.00
1000 lir	....	\$ 70.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi; z drugimi besedami označene cene so podvržene izpremembi brez nadaljnega naznanila.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Številna: Frank. Salomo
 62 Cortlandt St. New York.

Jugoslovanska Katol. Jednota
 Ustanovljena 1. 1898   Inkorporirana 1. 1900
 GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki:
 Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Coonauagh, Pa.
 Podpredsed.: LOUIS BALANT, Box 104, Pear Avenue, Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minnesota.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minnesota.
 Blagajnik neplačanik štartna: LOUIS COSTELLO, Sallida, Colo.
 Vrhovni Zbiravnik:
 Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadorniki:
 JOHN GOUZE, Ely, Minnesota.
 ANTHONY MOTZ, 9541 Avenue M. So. Chicago, Ill.
 IVAN VABOGA, 5128 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Vse stvari tihajajo se uradnih nader kakor tudi denarne pošiljatev naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploš vsa sdpravila spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zbiravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota po priporoču vsem Jugoslovonom na obtem pristop. Jednota postuje po “National Fraternal Congress” lestvici. V blagajni ima okrog \$300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniški podpor, odškodnina, in posmrtnina je izplačala še nad poddrug milijon dolarjev. Jednota šteje okrog 2 tisoč rednih članov (ice) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednota se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, pripravljamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se zglosi pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Nove društvo se lahko vsanovi s 8 člani ali pačimam.

Raznoterosti

Krvna osveta.
 Kakor znano — je še vedno v veljavi po nekaterih krajih tako pri nas v Albaniji, deloma tudi v Črnigori in Hercegovini, dalje na Sardiniji in posebno razširjena je pa med Arabci ter sploh med pastirskimi narodi Azije in Afrike. Koliko ljudi lahko spravi tak — večsi celo plemenski boj na oni svet, nam kaže jasno sledeč slučaj, s katerim je imelo pred kratkim opravka sodišče v Kahiri: Med egiptskima vasicima Asrad in Amideto obstoja že nad 150 let krvna osveta. Pred omenjenimi leti je zbesnel pesi ogrizel v vasi Asrad nekega moža iz vast Amideto, tako da je ta umrl. Radi tega je nastala krvna osveta med lastnikom psa in med sorodniki ugriznoga. Osveta je prehajala iz rodu na rod, se je razširila na vse vaško prebivalstvo, je bilo vzrok že mnogih umorov in krvoprelitij in se je vedno, kadar so se politične razmere poostrele, obnavljala. Lansko pomlad so napadli oni iz Asrada te iz Amideta nenadoma ponoči. Umorili so 12 oseb, požgali 120 bivališč in odvledli so veliko množino goved. Prebivalci iz Amideta so se kmalu maščevali z napadom na Asrad. Šedaj pa je bilo pobitih 156 oseb. Pred sodiščem v Kahiri je bilo sedaj obtoženih 71 prebivalcev iz obeh vasi in 21 jih je bilo obsojenih na 10-letno prisilno delo. Da bi se pa s tem osveta končala, ne moremo trditvi; lažje bi rekli, da se bo celo poostila.

Nov osješki župan.
 V Osjek je došel carski svetnik Grubič, da prevzame posle mestnega zastopa.

Pokret med hrvatskimi duhovniki.
 Na Hrvatskem se je osnovalo “Udruženje hrvatskog katoličkoga klera”, ki si je stavilo za smoter, da izvojuje primerne duhu časa odgovarjajoče reforme v katoliški cerkvi, kakor n. pr. odpravo celibata itd. Deputacija tega društva je izročila zagrebškemu nadškofu dr. Bauerju posebno spomenico, v kateri so navedene zahteve katoliške duhovščine. Deputacija je sporočila nadškofu, da se napoti posebno odposlanstvo reformnega klera v Rim, da vroči papežu vsestransko obrazloženo spomenico. Nadškof je deputaciji svetoval, naj čimprej odpotuje v Rim. Ista deputacija je posetila tudi podbana in poverjenika za nauk in bogoslužje ter jih zaprosila, naj bi ji vlada izposlovala potomo našega poslanstva pri Vatikanu avlijenca pri papežu Benediktu. Podban je obljubil, da bo vlada ukrenila vse potrebno da omogoči odposlanstvu pot v Rim in sprejem pri Sv. Očetu.

Aretacija avstrijskega krvoloka.
 Z Dunaja poročajo, da so tam aretirali generala barona Luettendorffa, bivšega štajcijskega komandanta v Osijeku. Luettendorff je izročen državniemu sodišču radi raznih zločinov, ubojev itd., ki jih je izvršil za časa vojne nad civilnimi osebami. Luettendorff je v dal v Sreemu ubesititi in ustreliti cele množce nedolžnih Srbov. Njegova družina je stanovala v Osijeku, kjer so generalove fine hčerke kazale gostom slike obešenih in ustreljenih žrtev. Vsled popustljivosti osješkega Narodnega vičja je mogla generalova družina odnesti vsa “corpora delicti”, ki bi obteževala krvoločnega nemškega barona.

Ženska podžupanja.
 V Jaegerdorfu na Češkem je bila izvoljena za podžupanjo gospa Gizela Tomaskova. To je prvi primer v Čehoslovaški republikli, da je zasedla tako mesto ženska.

Oprostitev nemške Tirolake od vojaščine.
 Kakor javlja “Morgen”, je izjavila italjanska vlada, da je pripravljena oprostiti nemško Tirolsko od vojaške službe v italjanski armadi do leta 1938.

Raymond Poincare publicist.
 V političnih in literarnih krogih francoskih je vzbudilo veliko pozornost, da je bivši predsednik dobil ponudbo “Revue de deux Mondes”, da bi prevzel politično kroniko rečenega lista. Ta vsakih štirinajst dni izhajajoča kronika, kjer je določene dosti prostora za inozemske zadeve, je bila zadnji čas v rokah Francisca Charrensa ter Ch. Benoista.

Prva železniška proga.
 Pred kratkim je bila proslavljena na Yarmu na Angleškem obletnica, odkar so sklenili leta 1820 zgraditi prvo železnico iz Stockholma v Darlington. Prva tračnica je bila postavljena leta

Od doma

Ana Marin, Brooklyn, N. Y.
 Kako otožno in bridko je klicati v slovo — v slovo, pustiti dom in rojstni kraj. Bog ve, če vidim ga še kdaj!
 Solza v očeh, v duši boj, a v srcu srd in nepokoj. Zakličem še enkrat nazaj: Oj zbogom, moj domači kraj!
 V tujini zdaj za njim strmim, skrivaj pa večkrat se solzim; le tja, kjer naše so gore, v naročje njih želi sree.

Na posetih v Čehoslovaški.

V slovaški vasi.

Zapustili smo Bratislavu. Vlak je odhitel mimo mesta, zapustili smo za seboj zadnje hiše in tovarne in kmalu smo bili sredi širokega polja. Griči so se dvigali iz daljav in priproste vasi so se skrivale v zatišju drevov. Prepeljali smo se v Čataj, malo slovaško vasico, ki je ohranila v sebi še vso svojo narodno umetnost, svoje kroje in slikarijo po hišah. V par urah smo bili v Modri, malem slovaškem mestu, kamor smo se imeli vrniti, ko si ogledamo Čataj. Še po polurni vožnji smo obstali na mali postaji, kjer je bilo polno priproste ljudstva. Izstopimo. Domači župnik nas pozdravi v imenu naroda.

Pripadla mi je prijetna dolžnost, da sem prvi govoril na teh priprostih slovaških tleh. Rekel sem, da smo se veselili tega dne, ko smo mogli pozdraviti naš dragi slovaški narod v njegovi domači vasi in da mu prinašamo pozdrave našega ljudstva, ki govori njemu podoben in skoraj enak jezik. Okrog nas so stali Slovaki, možje, žene in otroci ter so z radostjo poslušali pozdrav tujevc, ki so zdaj prvič prišli od juga v njihove kraje. Bilo je vse tako prisrčno, da smo takoj čutili, da smo prišli med narod, ki ima nepokvarjeno slovaško srce.

Za nas je bilo pripravljenih šest tovornih avtomobilov, ki so nas imeli odpeljati v Čataj. Avtomobili so bili okrašeni z zelenjem in zastavami. Po prašni beli cesti so zdrčali drug za drugim proti Čataju, ki je oddaljen skoraj eno uro od postaje. Okoli se je razprostirala široka ravnina z obdelanim poljem. Vozili smo se skozi vasi, povsod so stali ljudje pred hišami ter nas pozdravljali. Po cesti smo srečali mnogo fantov in deklet, ki so šli v Čataj, da nas tam pozdravijo.

Nazadnje se je pokazala priprosta slovaška vas. Evo, tu je Čataj. Na vasi stoji pisana množica naroda, žene v narodnih nošah, dekleta lepa rdeča kakor rože, možje v črnih oblekah, stare žene, otroci — vse je nas pričakovalo. Oh kraju stoji neka slovaška ciganska godba. Pred vaščani stoji rihlar (župan) in narodni mož, z rihlarsko palico v roki, še mlad krepak mož.

Izstopimo z vozov in se pozdravimo z narodom. Bilo je, kakor da so prišli srodniki in davni znanci. Ljudje nam podajajo roke, izražajo svoje veselje, da smo prišli k njim, in v vsem tem je bilo toliko naravnega in iskrenega, da smo se čutili, kakor da smo prišli domov. Tu je povzel rihlar svojo besedo in je nas pozdravil v dolgem govoru, s krepkim zdravim glasom nam je povedal, da se obšina raduje, da more sprejeti goste iz Jugoslavije, o kateri so med vojno čuli toliko slave, ker je hraber narod, in narod slovaški je ponosen, da ima take brate. Mi vsi smo enega roda, ker smo Slovani, in ker smo zdaj svobodni, smo sečni, da se vidimo. Živela naša epublika, živelo kraljestvo Jugoslavija!

Narod je zapel svojo slovaško himno in mi smo bili skoraj v zadregi, kajti težko se je za ta pri-srčni sprejem prav in lepo zahvaliti. Mislim, da je bil naš Marjanovič, ki se je zahvalil. Ljudje so z zanimanjem poslušali bratsko govoricu in na obrazih se jim je kazala zadovoljnost, da vse tako dobro razumejo. Dekleta so zapela narodno pesem in fantje so po svoje pomagali. Nato je zopet rihlar govoril o bratih Jugoslavianih, o njih boju za svobodo, o vojni in o težkih časih, o čehoslovaški republiki in njenem predsedniku, o slovaškem narodu in njegovi veri v zmago. Povabil nas je, naj gremo k vaščanom v hiše kot gostje in naj si ogledamo, kako živi slovaški narod. Obdali so nas domači ljudje od vseh strani, možje, žene in starke, in med nami se je začel pogovor: kako živimo pri nas, kaj delamo, ali je draginja itd. Skratka kakor sorodniki, ko se snidejo po daljšem času. Naše kraje so posebno žene po imenih precej poznale, kajti ta in oni iz njihove hiše je bil na fronti ob Soči ali pa v rezervi kje na Kranjskem. Rekli smo jim, da se tudi naši fantje spominjajo slovaških krajev, skozi katere so v vojni marširali. Vpraševali so nas, ali

bo še vojna in kaj je z Madžari, ali je nevarnost, da bi se prišli... Videlo se je, da je lanski vpad madžarskih hord na Slovaško narod zelo oplasil: boje se Madžarov, kakor se boji suženj gospodarja, kateremu je ubežal. Tu strah je razumljiv, če se pomisli, kako je bilo na Slovaškem prepovedano izražati svoje politično ali narodno prepričanje. Ta strah je še ostal in se ga preprosti narod ne more takoj iznebiti. Skratka potožili smo drug drugemu svoje domače gospodarske težave in to tako od srca, da se je nam zdelo, da bi s temi dobrimi priprostimi ljudmi lahko govorili ves dan kakor s svojimi najboljšimi znanci. Od njihove strani ni bilo nikakega nezauznanja ali bojzami: priprosti in naravni kakor so bili, so stoptili pred nas s svojim zlatim, dobrim slovaškim srcem, in mi smo jih imeli tako radi v tej njihovi naravni priprostosti in prijaznosti, v njih neprisljeni vpljudnosti in odkriti zaupnosti, da bi jih bilo od radosti objemali. Videlo se je, da jih še ni pokvarila kultura.

Stoletja so živeli tu čisto svoje življenje. Zadostovali so sami sebi. Madžarski žandar pa je prišel od nekod iz kulturnega sveta in je zahteval od njih to, česar jim ni mogel nikoli vzeti: pošteno narodno dušo. Toda narod se ni potujčeval, potujčevala se je inteligenca in kar je posebno čudno — tudi duhovščina. Da je bil narodni uradnik ali narodni učitelj na Slovaškem nemogoč, je bilo razumljivo, da pa je duhovščina pozabila na svojo narodno dolžnost, ki je imela mnogo bolj svobodne roke, to je žalostno. Potujčevanje se je na Slovaškem vršilo mnogo bolj temeljito nego pri nas: tam se ni samo slovaško ime pisalo z madžarskim pravopisom, ampak se je zauznanje za pristno madžarsko ime. Zdaj se ta imena zopet izpreminjajo v slovaška. Nekateri so grešili zavedno, drugi prisiljeno, ker so se morali vdati nasilju. Toda vse to nasilje ni moglo uničiti njihove narodne duše: ker se ni mogla kazati drugače, se je kazala v narodni umetnosti. To je zanimivo.

Pod najhujši turškimi nasiljem si je ustvaril srbski narod svojo narodno pesem in je ohranil svoje narodne običaje; in pod madžarskim pritiskom si je slovaški narod ohranil svoje plesne, pesmi in kroje. Če je Srb rojen epik, je Slovak rojen slikar-umetnik. Ko smo zagledali barve okrog sebe, smo razumeli, zakaj je od tod izšel Jože Uprka. Ta narod ima nenavaden smisel za barve. Lepa pisana narodna noša mi ni stvar za parado, ampak naravna potreba, ki odgovarja njegovemu umetniškemu okusu. Ko je mladi na opazila naše tovrne avtomobile, je poskakala nanje, dečki, deklice, fantje, dekleta, vse v narodnih nošah, — vozovi so bili precej visoki, — izvlekli so drug drugega navzgor in ko so stali tako nakopičeni, je bila to krasna skupina, podobna velikemu šopku, natrganemu na domačem vrhu iz pisanih rož. Posebno ženske delajo njihova kratka nabrana krila, pisani predpasniki, lepo vezani moderci in živo barvani trakovi v kitah vesele in živahne, gibčne in vabljive, tako da se čudiš njih naravnemu, prirojenemu smislu za ubranost in krasoto kroja in barv.

Vesele vriskaje, v objemu stoječi so stali mladi pari na avtomobilih, ki so nabasano polni drdarali skozi vas malo na izprehod. Ta zdravi, krepki narod, ta sveža lica, radostne oči! Kako so znali napraviti na vozu skupino, da je bilo radost pogledati.

Odšli smo po hišah. Povsod nas je že na pragu pozdravil gospodar, in domača hči ali gospodinja je držala v rokah hlebec kruha in nož, da se je vsak po volji poslužil gostoljubnosti. Stopili smo skozi vrata in tam so nam segali v roko razni strici in tete, dedje in babice ter pozdravljali: "Bog vas sprimi — dober dan! Pojdite malo k nam v hišo! Nimamo nič posebnega — a samo, da vidite, kako imamo."

Naš pogled nam je takoj obstal nad ognjiščem: vse ognjišče je poslikano z rožami, listi, srčki in ptički, tako da je vsa slika pravnohče naučil, kako naj govore z

Severa's Kidney and Liver Remedy

(Severovo zdravilo za obisti in jetra) čudovito pomaga pri nevarnosti ali vnetju ledvic in mehurju, težavnem oddajanju vode, nabreklih nogah in bolečinah v križu. Cena \$1.25 in \$1.25 ter 2 ali 5 centov takse.

Dober Liniment

naj bo v vsaki hiši vedno pri rokah da se ga uporabi v slučaju kake nezgode, prask, ran, oteklin ali podobnih bolezní. Naša lastna izkušnja nam pravi, da se vam bo izplačalo imeti pri rokah v vašem domu preiskušeni liniment, povsod znan pod imenom

Severa's Gothard Oil

Severa's Regulator

(Severov Regulator) je priljubljeno zdravilo za žene in dekleta, ki trpe vsled nerodnosti in bolečin, lastnih njihovemu zepolu. Da novo moč in živahnost ter odstrani bolečine. Resničen prijatelj trpeče ženstva in regulator sistema. Cena \$1.25 in 5 centov takse.

(Severovo Gothardsko Olje.) Izkazalo lin, pri odpravi bolečin in krčev ter pri takih bolezní, pri katerih se ponavadi rabi liniment. Njegovi uspehi so hitri in trajni. Poskušajte steklenico tega zdravila pri prvi prilíki. Cena 30 in 60 centov ter 2 ali 3 cente takse. Severova družinska zdravila prodajajo v vsih lekarnah. Če jih ne morete dobiti, pošljite potrebno svoto in jih naročite naravnost od nas. W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

Severa's Rheumatic Remedy

(Severovo zdravilo soper revmatizem) pripravljajo kot izborno zdravilo za zdravljenje hudega ali kroničnega revmatizma, žilnega ali mišičnega revmatizma, nevralgije, ki je posledica zmrzavanja in bolezní, o katerih se sili, da jih povzroča revmatizem. Cena \$1.25 in 5 centov takse.

Severa's Nervoton

(Severov Nervoton). Ko se imo kaže, je to izborna tonika za ves živčni sistem. To je zdravilo za oslabele in utrujene živce. Priporoča se za zdravljenje nespečnosti, živčnega utrujanja in nervoznosti. Njegovi uspehi so trajni. Cena \$1.25 in 5 centov takse.

umetniško delo, ki se v polkrogu vzpenja nad ognjiščem. "To sem delala jaz", pravi priprosta ženica, menda sestra gospodinjina. Neverjetno. Ta priprosta žena zloži v nar. dnuh ornamentih sliko, ki služi lahko umetniku za vzor. Vstopimo v hišo: po stenah visé krožniki, lepo razdeljeni v skupine, tako da tvorijo s svojimi pisanimi ploščami okras cele stene; to je prava ljudska umetnost; vsak krožnik zase je lepo poslikan in kot skupina krasi vso steno. Pod stropom visé stare podobne z rezljanimi okvirji, omare, mize, skrinje, vse je v nekakem soglasju, povsod se vidi delo domačega umetnika.

Po sobi je čisto, pernice na postelji segajo skoraj do stropa, prvoti so vezani, police so lepo izrezljane, skratka: slovaška hiša je pravi dom narodne umetnosti. Ogledali smo si več hiš — povsod smo našli kaj posebnega. Nismo se mogli načuditi, a oni so se čudili nam, da se čudimo temu, kar so oni smatrali kot samo po sebi razumljivo.

Tuja kultura je seveda v nekatere kraje zanesla že svoje izdelke, moški so oblekli črno obleko, po hišah so izginili stari krožniki, še vse. Tudi priprosta stara ženica je imela še po starem ubrano obleko. Predno smo odšli, so nas povsod pogostili z dobrimi domačimi belimi kolači. Tu in tam celo z vinom. Nismo vedeli, kako bi bili povedali tem dobrim, poštenim slovaškim ljudem, da smo srečni v njih družbi. Zame je bil to najlepši dan našega potovanja.

Stopil sem na vasi k družbi starih ženic, ki so tam vse srečne modrovala o tem nenavadnem posetu. Pohvalil sem jih, kako imajo lepo v svojih hišah. "A mi smo mislili, da vi rajše vidite kaj novega", je rekla ena. "Ne, to je lepo, ohranite vse tako." "Jaz tudi pravim", je rekla druga, "kar je domačega, je najboljšo." "Tako ste najlepši, kakor ste", sem rekel. "Hvaležni smo vam za obisk", je rekla tretja, "do smeti se bomo spominjali tega dne."

Izgovorila je to tako lepo in naravno, da mi je zastala beseda in ji nisem mogel reči, da tudi mi Čataja do smrti ne pozabimo. "A kako, da ste prišli ravno k nam?" je vprašala prva. "Ugajate nam, zato ker ste tako lepi in dobri; povedali bomo doma, kako imate vse lepo." "Pa pozdravite svoje ljudi od nas! To je določ. Mi pridemo malo po svetu." "Seveda! Ko bi vi videli naše ljudi, bi se ž njimi prav dobro razumeli."

"Kaj bi se ne, saj govorimo vsi slovaško. Pravili so naši fantje, kako je tam. Kaj pa pri vas pravite k draginjji?" "E, draginja je povsod — bo že bolje." "Bog daj! Sami ne vemo, s čim bi vam postregli." "Zadovoljni smo, da smo vas obiskali." "In mi, mi! Kdo se je dozdal zmenil za nas!" Tako smo se pogovarjali s temi dobrimi starmami. Premisljal sem v čem je pravzaprav ta sreča, ki je obentijo ti ljudje. Saj jih ni nihče naučil, kako naj govore z

nami. In sem videl, da je to nekaj naravnega, da ta narod prav dobro čuti, da smo ga prišli po bratovsko pozdraviti in on želi, da bi bili mi zadovoljni z njim. Dozdaj je prihajal k njim le tujecgospod, ki jih je preziral, zdaj pa prihajajo ljudje, ki ž njimi tako po domače govoré.

Avtomobili so se vrnili, fantje in dekleta, dečki in deklice so skakali na tla, kakor da bi kdo metal evetje iz košare; bili so zadovoljni z zabavno vožnjo, dekleta so si uravnala svoja pisana krila, cigani so začeli gosti in kmalu se je razvil ples.

Mi smo posedli na vozove, poslovili smo se od prijaznih čatajskih prebivalcev in med veselim pozdravljanjem so drdarali avtomobili zopet na postajo. Dr. Ivan Lah.

Poprava in obnovitev reimške katedrale.

Slavno reimško katedralo, kjer so kronali francoske kralje, je porušila kakor znano svetovna vojna, oziroma Nemci. Francozi se sklenili zgodovinsko cerkev popraviti in obnoviti. Z delom so že pričeli. Predvsem bodo poskrbeli, da napravijo in popravijo strebo, da ne bo zidovje še vsled vremenskih nezdod trpelo. Popravljajo tudi ladjo, v kateri se nahajajo znane velikanske orglje za službo božjo. Stroški popravil so preračunjeni na 84,000 frankov. Ostala poprava in obnova pa bo stala še veliko več.

Stavka na Čiškem.

Stavka na Labi je končana. — Vsled tega je prekrla z žitom olajšana. Pričakuje pa se splošna stavka bančnih uradnikov, ki so solidarni s stavkujočimi uradniki Česke hranilnice.

IŠČE SE KOVAČA

za konje kovati in gozdarsko orodje popravljati. Plača je \$5 in hrana. Če bere John Kaizer te vrstice, ga prosim, naj pride nazaj na Davis. — Frank Urbas, Box 127, Davis, W. Va.

Pred odhodom v staro domovino bi rad zvedel za svoja sina FRANKA DEJAK, podomače Pustov iz Dolenjevasi pri Ribnici. Zato prosim cenjene rojake, če kateri ve za njega ali njegov naslov, da mi ga blagovolji naznani; ako pa slučajno sam te vrstice čita, naj se sam oglasi. Imam mu več važnih reči sporočiti iz starega kraja in slike imam od njegovega brata in sestre. V kratkem odhajam preko atlantske luže. — John Dejak, 1240 E. 61. St., Cleveland, Ohio. (2-5-6)

VSEM DOGARJEM!

Tukaj v Kentucky sem kupil 40 tisoč drevov, pripravnih za izdelovanje dog. Potrebujem 100 nadaljnih prvovrstnih dogarjev, da se takoj lotijo dela. Potrebujem tudi 10 dobrih foremanov. Nikjer ni boljšega podnebnja kot je tukaj v Kentucky. Lahko delate vsak dan ter zaslužite lep denar. Ne bo vas nadlegoval dež; tukaj ni ne mraza, ne mrzlice, ne moskitov. Pridite takoj, pripravljani za delo. — H. Kramer, Box 104, Hazard, Kentucky.

NAPRODAJ

dobro urejena mesarija in grocarija z vso potrebno opremo. Proda se radi odhoda v stari kraj. Cena je le \$1800. Lega je lepa in pravi človek lahko trgovino še razširi. Oglasite se pri: Charley Rubert, 805 Front St. Verona, Pa. (3x 2,5,10-6)

IŠČE SE GODBOVODJA.

Tisti, ki je zmožen poučevati godbo na pihala, naj se naznani in vpraša za pojasnila. Prednost imajo premogariji. Lepa prilika za napredek. Pisma naj se pošiljajo na naslov: Joe Uleher, Box 158, Johnston City, Ill.

Rada bi zvedela za naslov svoje-ga moža FRANKA KOZINC. V Ameriki biva 9 let in ni nič glasa od njega že 5 let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, za kar mu bom zelo hvaležna, ali naj se pa sam oglasi v 90 dne; ako ne, se bo na njegovo posestvo naselil novi gospodar, ker ni mogoče več živeti v taki dragini s tako družino brez vse moči; ne oskrbljenih je namreč 5 otrok. Njegov zadnji naslov je bil: Frank Kozinc, Box 148, Perry, Ohio. Moj naslov je: Neža Kozine, vas Kravja Dolina št. 10, pošta Radna, Boštanj, Kranjsko, Jugoslavija. (2-3-6)

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA 5. JULJA 1908 INKORPORIRANA 27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: JOHN PEKOC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIKA, Box 53, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4864 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT HOBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSEF VIDEČIČ, 4465, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZATZE, 514 W. Chestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MICHAEL KAPCER, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

PORODNI ODBOR:
Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOČMAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK GANJAR, 800-801 — 45 Ave., Denver, Colo.

EDUKACIJSKI ODBOR:
Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 250, Ely, Minn.
PETER GESHILL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VEROVNI ZDRAVNIK:
Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakamnice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, priložbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

IZDATKI ZA MESEC APRIL, 1920

Štev.	Bol. Podp.	Štirnina	Operacije	Potod.	Drugi izdatki	Skupaj
3	351.00	400.00	50.00	10.00		811.00
5	99.00		50.00	10.00		159.00
7				10.00		10.00
8	95.00					95.00
9	13.00					13.00
13	47.00					47.00
17	33.00					33.00
20	43.00			10.00		53.00
22	46.00					46.00
23		100.00				100.00
					18.00	18.00
					75.00	75.00
					6.50	6.50
					5.00	5.00
					5.90	5.90
					727.00	727.00
					500.00	500.00
					100.00	100.00
					40.00	40.00
					110.40	117.40
						2119.47
						642.07
						25078.04
						52721.11

Dne 30. aprila je bilo stanje blagajne, skupaj \$2721.11

Z bratskim pozdravam, Frank Skrabec, tajnik.

DOHODKI ZA MESEC APRIL, 1920.

Štev.	Ases. za smrt nino.	Bol. pod.	Za stroške	Tiskovine in znamke.	Vrhovni zdravnik.	Rez. sklad	Skupaj.
1	95.79	98.00	15.70		25	1.00	210.74
3	144.57	150.75	20.90	.75			316.97
4	25.26	24.00	3.51	.50	25		53.52
5	115.78	111.75	14.40	.25			242.18
6	16.27	21.00	2.40				39.67
7	65.38	65.25	8.40	.50	25	1.00	140.75
8	32.83	33.00	4.40				70.23
9	49.02	54.00	6.63	.25	7		109.90
10	1.42	1.50	.20				3.12
11	23.97	27.25	3.65	.25		1.00	56.12
12	8.14	15.00	1.46				24.60
13	17.81	19.50	3.50				40.81
14	28.17	30.75	3.60				62.52
15	7.21	6.75	.90				14.86
16	100.92	109.50	24.60				235.02
17	21.71	24.00	3.10				48.81
19	8.70	9.75	1.30				19.75
20	13.28	18.00	3.40				34.68
21	50.36	51.05	6.10	.75	25	2.00	110.51
22	34.19	17.10	.01				51.30
23	19.72	22.50	2.60				44.82
24	13.62	17.25	3.60	.60			35.07
25	6.19	9.00	.80				15.99
	900.31	936.65	135.16	3.85	1.00	5.00	1981.97
							U. S. Liberty Bonds
							127.50
							Skupni dohodki za mesec april
							\$2119.47

HITRA POMOČ

Oslablost valed preteklega dela, izčrpanost, okvari sklepi in mišice, slaboten hrbet, protagija iz izpahenje, temu ja lahko hitro odpomoči s takojšnjo uporabo

PAIN-EXPELLERJA

"Prijetelja v potrebi"

Družine, ki so enkrat spoznale njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega. Samo en Pain-Expeller je, in v vaše varstvo je opremljen z našo tvorniško znamko

SIDROM

Če nima zavojček te tvorniške znamke, ni pristen in ga zavrnite. \$5 in 70 centov v vseh lekarnah ali pa pri

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Jugoslovansko akademsko društvo" v Belgradu

Izvozna komisija je do nadaljnjega prepovedala izvoz živil iz Čehoslovaške.

Nova škofa.

Za djakovskega škofa je imenovan msgr. Anton Aksamovič, za škofa v Križevcih pa apostolski upravitelj, posvečeni škof Nyarad.

ANŽE PITOVI

ALI ZAVZETJE BASTILE.

Spisal Aleksander Dumas, II.

(Nadaljevanje.)

— In kako se imenuje?
 — Veličanstvo, — je odvrnil Gilbert, — če izgovorim to ime pred kraljem, si bom mogoče nakopal njegovo nemilost. V tem trenutku, ko se igra večina Francozov s kraljevim veličanstvom, bi me vrigel rad sence na spoštovanje, katero smo vsi dolžni veličanstvu.

— Le mirno imenujte to ime, doktor Gilbert in bodite pripravljeni, da imam tudi jaz svojo filozofijo. To je filozofija, ki je dosti jaka, da se smehlja vsem žalitvam sedanosti ter vsem pretujam bodočnosti.

Kljub temu zagotovilo pa se je Gilbert vendar še pomišljal. Kralj se mu je približal.

— Gospod moj, — je rekel smehljaje, — imenujte mi satana, če hočete, kajti tudi proti satanu bom našel orožje in ne sramujem se reči, da je to orožje vera.

— Res je, vaše veličanstvo veruje kot je veroval sveti Ludovik.

— In ravno v tem, doktor, tiči tudi moja moč. Jaz ljubim znanost ter uvažujem uspehe materijalizma. Jaz sam sem matematičar, kot vam je znano. Vi veste, da me polni z veseljem vsaka algebraična formula. Proti ljudem, kakre vedne algebra v brezboštvo, pa imam kot rezervno svojo globoko, neizčrpljivo in večno vero, ki me stavlja za eno stopnjo pod nje in nad nje: — nad nje v dobrem in pod nje v slabem. Vi vidite, doktor, da sem mož, kateremu se lahko vse pove in kralj, ki lahko čuje vse.

— Veličanstvo, — je rekel Gilbert z neke vrste začudenjem, — zahvaljujem se vašemu veličanstvu za to, kar mi je povedalo. To je skoro priznanje prijatelja.

— O, žele bi, — je nadaljeval skromni Ludovik XVI., — žele bi, da bi me mogla žeti cela Evropa. Če bi mogli Francozi v mojem areu čitati vso moč in vso nežnost, katero vsebuje, bi se mi brez dvoma manj upirali.

Zadnji del stavka, ki se je tikal kraljevih predprav, je škodoval Ludoviku XVI v očeh doktorja Gilberta.

Vsled tega je tudi rekel brez vsakega nadaljnjega zavlačevanja: — Ker hočete vedeti veličanstvo, vam povem. Moj mojster se je bil grof Cagliostro.

— O, — je vzkliknil kralj, ki je zardel, — ta empirik, ta šarlatan!

— Ta empirik, da, veličanstvo, — je rekel Gilbert. — Veličanstvo ve zelo dobro, da je beseda, katere se poslužuje, na najbolj plemenitih, kar se jih rabi v znanosti, Empirik pomenja človeka, ki išče. Vedno poskušati pomenja za misleca in praktika toliko kot stori. Človek naj poskuša celo svoje življenje in njegovo življenje bo izpolnjeno.

— Ah, gospod moj, ta Cagliostro, katerega branite, je bil velik sovražnik kraljev, — je rekel Ludovik XVI.

Gilbert se je spomnil zadeve vratne verižice.

— Ali noče veličanstvo pravzaprav reči: — kraljic!

— Da, — je rekel, — in on se je pri celi zadevi zavzel več kot odkrito za princeza Louisa Rohana.

— Veličanstvo, tukaj in drugo je izvrševal Cagliostro človeško misijo. Poskušal je za sebe. V znanosti, morali in politiki ni najti ne dobrega, ne slabega, temveč le ugotovljene prikazni in dogmata dejstva. Človek, to ponavljam, je lahko zaslužil karanje. Mogoče pa se bo to karanje nekega dne izpremenilo zanj v slavo. Znanost bo pregledala sodbe ljudi. Jaz pa nisem študiral, veličanstvo, med ljudmi, temveč med modrijani in učenjaki.

— Dobro, — je rekel kralj, ki je čutil krvaveti dvojno rano svojega ponosa in sreča, — dobro, a midva pozabljava na gospo grofica, ki mogoče trpi.

— Prebudil jo bom, če hoče to vaše veličanstvo. Želel pa bi, da bi se prineslo škatljico sem tekom njenega spanja.

— Zakaj?

— Da se ji prihrani trdo lekcijo.

— Ravno prihajajo, — je rekel kralj. — Čakajte.

Povelje kralja so točno izpolnili. V palači de Charny v rokah policijskega agenta nahajajoča se škatljica se je pojavila v kraljevem kabinetu pred grofico, ne da bi slednja kaj vedela o tem.

— No, — je rekel Ludovik XVI.

— Gospod, to je škatljica, katero so mi ukradli.

— Odprite jo.

— Če vaše veličanstvo želi tako, se bo zgodilo. Vaše veličanstvo moram opozoriti le na to, da vsebuje ta škatljica listine, katere je zelo lahko čitati ali odnesti, od katerih pa je odvisna čast ženske.

— In ta ženska je grofica?

— Da, veličanstvo. Njena čast pa ne bo ogrožena, če se sporoči vašemu veličanstvu tozadevno skrivnost. Odprite škatljico, — je rekel Gilbert, se približal kralju ter mu podal ključek.

— Gospod moj, — je rekel Ludovik XVI. mrzlo, — vzemite to škatljico, kajti vaša lastnina je.

— Hvala vam, gospod. Kaj bova napravila z grofico?

— O, ne vzbudite je tukaj. Hočem ji prihraniti presenečenje ter bolečine.

— Veličanstvo, — je rekel Gilbert, — grofica se bo prebudila le tam, kjer smatrate za primerno.

— Dobro, pri kraljici.

Ludovik je pozvonil in pojavil se je častnik.

— Gospod kapitan, — je rekel, — gospa grofica je tukaj, a se je onesvestila vspriče budih novic iz Pariza. Odnesite jo k kraljici.

— Koliko časa je treba, da pride v sobe njenega veličanstva?

— Je vprašal Gilbert kralja.

— Nekaka deset minut.

Gilbert je iztegnil svojo roko nad grofico.

— V četrtr ure se bo prebudila, — je rekel.

Na povelje častnika sta vstopila dva vojaka ter odnesla grofico v naslonjači.

— Gospod Gilbert, kaj želite še? — je vprašal kralj.

— Veličanstvo, počem uslugo, ki bi me spravila v bližino vašega veličanstva, ter mi nudila priliko, da vam postanem koristen.

Kralj je poslušal.

— Pojasnite vendar, — je rekel konečno.

— Rad bi postal kvartalni zdravnik kralja, je odvrnil Gilbert. Nikomur ne bom škodoval. To je častno mesto, ki pa sloni bolj na zaupanju kot na časti, katero prinaša.

— Dovoljeno, — je rekel kralj. — Z Bogom, gospod Gilbert. Pozdravite mi Neckerja. Z Bogom!

Ko je odhajal, je še vzkliknil:

— Moje večerje!

Noben dogodek ga ni mogel pripraviti do tega, da bi pozabil na svojo večerjo.

(Dalje prihodnj.)

Koroške novice

Is laško Koroško.

Kakor je znano, imajo Kanal-ako dolino zasedeno Lahi. Ko so prišli, so jih Nemci v Trbižu prijazno sprejeli in so se z njimi bratili. Ovadili so tudi tega ali onega Slovence kot Jugoslavana. Zadnjič se je poročalo o nekem rüczugsmljionarja. Ta rüczugsmljionar je tudi prejnjí poslanec in župan Dreyhorst, ki sedaj "študira" v Benetkah. Ko je prišla 2. laška divizija v Trbiž, so karabinerji zaprli Dreyhorsta in ga čedvedli v Benetke kašo pihat. Mož je nagrabil na Laškem premoženja in zvozil z vojaškimi avtomobili lepo laško pohištvo domu, kjer je opremil svoje stanovanje. Ko pride 2. laška divizija v Trbiž, zahteva štabni kapetan pri njem stanovanje. Dreyhorst mu ponudi najlepšo sobo. Kapetan je bil zadovoljen in se nasmešnil. Ponoči si ogleda pohištvo, gleda, gleda in spozna svoje pohištvo, ki mu je je Dreyhorst ukradel v Zgornji Italiji. "No, kako ste spali, signor capetano?" "Hvala, dobro. V lastni postelji se spi najbolje." Kako Dreyhorst spi v Benetkah, pa ni znano. Taki so bili koroški Nemci. Zato ni čuda, da se je vse zrušilo in da je nemška Koroška spufana, ker je imela tako imenitne poslance.

Smrt tihotapca.

Na veliki četrtek je storil žalostno smrt 21letni Lovrene Murole, Perčulnikov na Gruči. Do 9. ure zvečer je sedel v gostilni pri Fišerju. Tedaj pa je izginil. Šel je nasproti tihotapec, ki so gonili iz Velikovec konje. Tihotapec pa sta iz Velikovec sledila dva detektiva in jih hotela vstaviti v bližini Fišerjeve gostilne. Detektiva tudi oddata dva strela iz samokresa. Tihotapec pa puste oba konja na cesti in se razkrope. Lovrene Murole, ki je šel malo sprejaj, se spusti po cesti v tek. Pa smola! Tu je bila druga straža. Ta je slišala strela od smeri Fišerjeve gostilne proti Rudi in čaka ob cesti. Kar prileti po cesti Lovrene Murole. Straža ga takoj režeje vstaviti in trikrat zakliče: "V imenu postave: Stoj!" A Murole se ni vstavi, ampak odda iz samokresa strel na orožnika, a ni zadel. Tedaj odda orožnik za lečim in strel, ki ga rani v levo nogo. Hudo zadet se Murole vstavi. Orožnika takoj oprezno pristopita, misleča, da bo ranjenec spet streljal. Pa ni imel več samokresa v rokah, pogнал ga je bil proč. Na vprašanje, kdo da je, ni hotel odgovoriti. Orožnika mu drž obvezeta rano. Medtem pride še neka druga patrulja, ki je patrulirala na stranskih potih južno od ceste. Vsi štirje orožniki ne-sejo ranjenca k Fišerju, kjer zbudijo ljudi, da so ga takoj peljali v Velikovec k zdravniku. Orožniki, ki niso vedeli za detektiva, so ponovno izpračevali Muroleca, če je on oddal prva dva strela, ki sta se slišala, pa vsakokrat je rekel: Bom pozneje povedal. Ko so peljali Muroleca v Velikovec, se mu je obveza zrahljala in je zgubil mnogo krvi. Med ponočno operacijo se je še sam trikrat obrnil in enkrat gor sedel. Orožnikom in vojaški oblasti je bilo veliko na um, da mu resijo življenje in izvedo tudi za druge tihotapece, tola zjutraj so bili itak že znani. Na nemudoma umrje Murole sreli operacije zadet od srčne kapi. Pri sobi je imel okoli 40.000 kron nemškega denarja, med temi tri popolnoma nove bankovce po 10 tisoč kron, kakor jih že v Velikovec videli nismo in jih zato tudi kar brž nismo poznali. Žal nam je fanta, da ga je vojska tako pokvarila, da si je rajši po krivih potih iskal zaslužka kakor pa na lepem domu. Veliko so pa krivi njegove smrti stari hujskači, ki v enomer vpijejo: Jugoslavani nimajo pravice tu biti, nimajo pravice prepovedovati tihotapljenja itd., tako da marsikdo tihotapi, ko bi ne, če bi teh par hujskačev ni bilo. Tri- štirikrat tihotapstvo nese, a petkrat pride huda in žalostna posledica. Tudi Lovrene Murole je bil že dvakrat prej zasacjen in tudi kaznovan, a ga ni izmudrilo.

Velik preobrat.

Iz Hodiš poročajo: Hodiše so dobile sedaj popolnoma drugo lice kot so ga imele pred letom dni, ko je gospodaril tu obče znani "Volkswehr". Prej tako tlačeni slovenski fantje in dekleta so sedaj naenkrat dvignili glave kvišku in pričeli z delom — lahko rečem z delom, ki ga obudujem. Treba je bilo moža, ki je spravil vse v tek. To nam je bil tukajšnji šolski vodja g. Josip Birsa, ki je pred leti zaspalo društvo "Zvezda" zopet oživil in mu dal moči, da deluje. Vsak dan je naraščalo število udov in z veseljem so se lotili koroško-slovenski fantje in dekleta požrtvovalnega dela na izobraževalnem polju. Sedaj prirejajo igro za igro in kažejo, da so tudi Slovenci zmoini prirejati igre itd. Občudoval sem naravnost vztrajnost naših deklet in fantov, ko sem izvedel, da prihajajo nekateri še celo po dve uri hoda daleč k vaju. Čast vsem onim, ki vedo, za kaj delajo! Dne 11. aprila so igrali igro "Divji lovec", ki je imela dober uspeh.

Pošar, 100.000 kron škode.

V Metlovi štev. 9 je izbruhnil ogenj na strehi hiše Alojzija Bezl. Ker so vsa poslopja s slamo krita, se je ogenj hitro razširil ter hišo, hlev, svinjak, skedenj in drvarnico popolnoma uničil. Določeno ljudstvo je moglo le živino in nekatere malenkosti rešiti. Bezl trpi škodo do 100.000 K in je pri banki Slaviji zavarovan za 2600 K. pri Vzajemni zavarovalnici pa za 1300 K. Ogenj je zaneslo tudi na Žužavo drvarnico, pod katero je shranjeno poljsko orodje, drva in drugo. Vsled tega trpi tudi Žužav 3500 K škode, zavarovan pa je le za 100 K pri "General-Genossenschaft" v Gradcu. Metlova se nahaja v velikovškem okraju.

French Line

CAMPAGNE GENERALE TRANSATLANTIQUE V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

SAVOIE	.....	5. junija	—	5. julija
LOIRRAINE	.....	7. junija	—	10. julija
TOURNAI	.....	10. junija	—	13. julija
ROCHAMBEAU	.....	12. junija	—	15. julija
FRANCE	.....	21. junija	—	17. julija

Hitri parniki s štirim in dvema vjakkoma.

Poselni zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremiti, kamor so namenjeni.

Parniki Francoze črta so transportirali tekom vojne na tisoča žugoslovskih vojakov brez vsa neprišča.

Za šifkarta in cene vprašajte v

DRUŽBNI PISARNI, 19 State St., N. Y. C.

ali pa pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA ..... 19. JUNIJA
PRES. WILSON ..... 8. JULIJA
BELVEDERE ..... 15. JULIJA

Potom letkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji

Razskočno usodnosti prvega drugega in tretjega razreda

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

SUHO GROZDJE

Importirano iz starega kraja 22 centov funt.

Boksa 50 funtov \$11.00

Posebne cene na veliko.

BALKAN IMPORTING CO

51-53 Cherry Street New York, N. Y.

Z naročilom pošljite \$3. v naprej.

STAROKRAJSKI SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. M. MILOJEVIČ

417 WOOD STREET PITTSBURGH, PA

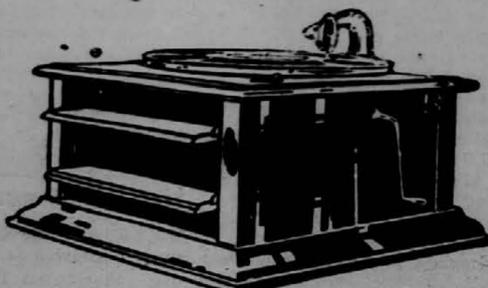
Revmatizem

ZDRAVILNO DA ONI. K. G. IMA.

Spomladni leta 1893 se me je lotil muskularni in vnetni revmatizem. Trpel sem več kot tri leta, trpel kot ve do samo oni, ki ga imajo. Poskušal sem zdravilo za, zdravilom, zdravilka za zdravnikom, toda dobilna pomoč je bila kačazna. Končno sem čohi zdravilo, ki me je ozdravilo in bolezen se ni več vrnila. Dal sem ga številnim. Moja žena je, da bi vsak po skušal to čudovito zdravilno moč. N pošljite nobenega centa. Pošljite nam svoje ime in naslov in jaz vam bom postal poskušanje zastoj. Ko boste to porabili in se boste prepričali da je uspešno za vaš revmatizem, pošljite ceno, en dolar. Pomislite, da širijite ceno, en dolar. Pomislite, da širijite nočem denarja, dokler in jaz vam prostovoljno. Ali niso to čisti račun? Zakaj bi trpeli na naše, če se vam nu di uspešna pomoč? Ne odlašajte! Pišite Mark H. Jackson, No. 156P Gurney Bldg., Syracuse, N. Y.

Mr. Jackson je odgovoril. Govorje upostorilo je resnično.

Sedaj smo dobili v zalogo najnovejše glasne prave Columbia Gramofone. Tukaj vam je slika, stane vas le \$32.50

Imam tudi nove cenike za prave Kranjske Columbia plošče. Pišite pojn takoj. Te gramofon igra tako glasno da ga slišite na miljo daleč. Brez colnine ga ahko nesete v kufri kadar greste v stari kraj. Ne pozabite da boste pošteno postreženi za vaš denar vedno le pri:

IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

STE BOLNI?

Jaz vam bom ozdravil. Za več kot trideset let sem ozdravil vse bolzni. Kažna, krvna, živčna, želodčna in revmatizem ter vsakovratne druge bolzni. Lahko vam pokažem več dokazil naših rojakov, katere sem ozdravil. Jaz sem ozdravil, ko drugi niso mogli. Ne čakajte. Privedite k meni predno je prepozno. Cene so take, da jih lahko vsakdo zmora. Pretekava brezplačna.

Prof. Dr. H. G. BAER
SPECIJALIST

311 SMITHFIELD STREET PITTSBURGH, PA.

Naslovni postnega urada.

Uspeli v dvajsetih dneh ali se vam pa vrne denar.

Nuga-Tone

Proizvaja bogato rdečo kri, močne stanovitne žilve, življenja polne moške in ženske.

Če ste slabega zdravja in pri slabi moči, če se vam spomin mračni in vaše telo mračni, če ste se že navešali jemati pomirjiva in narkotična sredstva, potem poskusite Nuga-Tone, in izprevideli boste, kako hitro se boste čutili drugačnega človeka! Devet desetih človeških bolzni, kot naprimer slabi tek, neurebava, vetrovi in kolcanje, zaprtje, pomanjkanje energije, pomanjkanje živahnosti, nervoznost, nezdravje, slabša in pomanjkanje živčne moči, redke zvozene krvi in slabe krvne cirkulacije.

Vsak ud, vsako delovanje telesa je odvisno od živčne sile za svoje življenje in delovanje. Živčna moč je poslavitna stvar za žleodec, jetra, ledice, drob, urilnoje srca in krvno cirkulacijo. Nuga-Tone je najbolj uspešno zdravilo za nerovne in fizično izčrpane, dobro prejav, stanovitne žilve ter zdravjo cirkulacijo. Nuga-Tone je sestavljen iz osmero važnih sestavin, ki vračajo zdravje ter jih pripisujejo najslavnejši zdravniki. — Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem.

Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očistuje čreva, da redno delujejo. Očistila ledice ter izganja iz njih črpane sestavine. Nič več vetrov in kolcanja, težke sanje in pokrizega. Nuga-Tone je sestavljen iz osmero važnih sestavin, ki vračajo zdravje ter jih pripisujejo najslavnejši zdravniki. — Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem.

Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očistuje čreva, da redno delujejo. Očistila ledice ter izganja iz njih črpane sestavine. Nič več vetrov in kolcanja, težke sanje in pokrizega. Nuga-Tone je sestavljen iz osmero važnih sestavin, ki vračajo zdravje ter jih pripisujejo najslavnejši zdravniki. — Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem.

Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očistuje čreva, da redno delujejo. Očistila ledice ter izganja iz njih črpane sestavine. Nič več vetrov in kolcanja, težke sanje in pokrizega. Nuga-Tone je sestavljen iz osmero važnih sestavin, ki vračajo zdravje ter jih pripisujejo najslavnejši zdravniki. — Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem.

NAŠA POPOLNA GARANCIJA. Cena Nuga-Tone je en dolar (\$1.00) za steklenico v aka steklenica vsebuje 4-vedeset (40) tablet polno mesečno zdravljenje. Vi lah kupite šest škatel, sestanečno zdravljenje za šest (\$5.00) dolarjev. Jemajte Nuga-Tone dvajset (20) dni. Če niste zadovoljni z uspehom, vrnite preostanek zastonj s škatlo in mi vam bomo ta boj vrnil denar. Vidite, da ne morete izgubiti ničesar. — Mi prevzamemo tuziko.

KO NAROČATE, SE POSLUŽITE TEGA KUPONA.

National Laboratory, S. 20 — 537 South Dearborn St., Chicago, Ill.

Gospodje—Prosim, dobite priloženo.....za kar mi pošljite steklenice Nuga-Tone.

Ime .....

Cesta in št. ali R. F. D. ....

Mesto .....

Kako je Avstrija intrigirala

Pod tem naslovom je izšla slavna knjiga našega rojaka

Dr. Josipa Goričar-ja in Lyman B. Stowe

PROF. HART na Harvard univerzi pravi: — To je ena najbolj značilnih knjig tega časa.

Ko je odšel predsednik Wilson prvič v Pariz je načelnik inteligentnega departementa armade združenih držav zbral nekaj dokumentov, ki so se mu zdeli potrebni, da jih predsednik prečita, predno se sestane konferenca. Med temi dokumenti je bil rokopis te knjige.

Hon. Maurice Francis Egan, bivši ameriški poslanik na Danskem, je podal v "New York Times" svojo oceno o tej knjigi in pravi: — Ta knjiga jasno prikazuje vse intrige, zarote in diplomatske tajne procese, ki so vsilili absolutno nepripravljeni Evropi vojno.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street New York City
STANE \$3.00

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero zastavo, regalije, kape, prekoravnice, znake srbne pozlačene ali čisto zlate, dalje slovenske trobojnice, uniforme, in sploh vse v to spadajočo stroko, ne kupite prej da tudi mene za cene vprašate. Moje delo in blago je najboljšje vrste garantirano, pošteno in po zmernih cenah.

Vsako se manjše naročilo izvršim točno v najkrajšem času. Pišite še danes za cenik, katerega dobite edino le pri vašem slov. trgovcu VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve Street, Conemaugh, Pa.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDE. DRŽAVAH.